

INFORMATOR ZWIĄZKOWY

Prawa i obowiązki zakładowej/międzyzakładowej organizacji związkowej

NSZZ

SOLIDARNOŚĆ

REGION ŚWIĘTOKRZYSKI

Koleżanki i Koledzy!

Kolejny raz oddajemy Wam i organizacji, którą reprezentujecie informator dotyczący praw i obowiązków, jakie posiadają zakładowe/międzyzakładowe organizacje związkowe NSZZ „Solidarność”.

Skondensowane informacje służą wpisaniu do kalendarza terminów realizacji zadań, które są konieczne ze względu na prawne zobowiązania. Jednocześnie analiza zaprezentowanego materiału pozwoli na skuteczną działalność zgodną z prawem i realizowaną w obowiązujących terminach.

Zamieszczone informacje dotyczą praw i obowiązków wszystkich organizacji, lecz nie oznacza to, że wyczerpują wszystkie przepisy prawa. W niektórych branżach funkcjonują branżowe regulacje prawne, np. Karta Nauczyciela.

W przypadkach wątpliwych lub przekraczających przedłożone opracowanie, prosimy o kontakt z Zarządem Regionu Świętokrzyskiego NSZZ „Solidarność”.

Kielce, wrzesień 2023 r.

Waldemar Bartosz

Przewodniczący
Zarządu Regionu Świętokrzyskiego
NSZZ „Solidarność”

OBOWIĄZKI ORGANIZACJI ZWIĄZKOWEJ

1

Pisemnie powiadomić **pracodawcę** o liczbie członków organizacji związkowej według stanu na dzień 31 grudnia roku kalendarzowego.

Uwaga: Nie przekazujemy listy imiennej.

Podstawa prawna: art. 25¹ Ustawa o związkach zawodowych.

Termin realizacji: do 10 stycznia.

do 10 stycznia

2

Przesłać do Zarządu Regionu Świętokrzyskiego NSZZ „Solidarność” ankietę o liczebności organizacji związkowej według stanu na dzień 31 grudnia roku kalendarzowego.

Podstawa prawna: Uchwała Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” 10/2000.

Termin realizacji: do 15 stycznia.

do 15 stycznia

3

Złożyć do Urzędu Skarbowego deklarację podatkową CIT-8 i CIT 8/0 w formie elektronicznej z podpisem kwalifikowanym (możemy upoważnić osobę posiadającą tego rodzaju podpis).

Uwaga: Nadal jest możliwe złożenie w/w deklaracji w wersji papierowej z wyłączeniem organizacji, które zatrudniają pracowników składających PIT-11.

Podstawa prawna: Ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Termin realizacji: do 31 marca.

do 31 marca

4

Pisemnie powiadomić **pracodawcę** o liczbie członków organizacji związkowej według stanu na dzień 30 czerwca roku kalendarzowego.

Uwaga: Nie przekazujemy listy imiennej.

Podstawa prawna: art. 25¹ Ustawa o związkach zawodowych.

Termin realizacji: do 10 lipca.

10 lipca

5

Przekazać Krajowej Administracji Skarbowej sprawozdanie finansowe składające się z następujących elementów: Bilans, Rachunek zysków i strat, informacje uzupełniające tj. ogólne o organizacji związkowej i inne uzupełniające do bilansu wynikające bezpośrednio z Załącznika nr 4 Ustawy o rachunkowości. **Uchwałę zatwierdzającą bezwzględnie podpisujemy do 30 czerwca.**

Podpisane sprawozdanie wysyłamy do KAS w terminie 15 dni od daty podjęcia uchwały zatwierdzającej.

Podstawa prawna: Ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych.

Termin realizacji: do 15 lipca.

do 15 lipca

OBOWIĄZKI ORGANIZACJI ZWIĄZKOWEJ CD.

6

Przesłać do Zarządu Regionu Świętokrzyskiego NSZZ „Solidarność” ankietę o liczebności organizacji związkowej według stanu na dzień 30 czerwca roku kalendarzowego.

Podstawa prawna: Uchwała Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” 10/2000.
Termin realizacji: do 15 lipca.

15 lipca

7

W przypadku jeśli pracodawca lub działająca u niego organizacja związkowa zgłosi pisemne zastrzeżenie co do liczebności zakładowej organizacji związkowej **przesłać pisemny wniosek do Sądu Rejonowego, Sądu Pracy** właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy o ustalenie liczby członków.

Podstawa prawna: art. 25¹ Ustawa o związkach zawodowych.
Termin realizacji: 30 dni od dnia złożenia zastrzeżenia.

30 dni od dnia złożenia zastrzeżenia

UWAGA! Należy bezwzględnie dbać o dokumentację związkową, w tym przypadku, przede wszystkim o deklaracje i uchwały przyjęcia członków do związku. Bez nich Sąd nie ustali właściwej liczebności organizacji związkowej.

8

Każdorazowo przedstawić **Pracodawcy** pisemne stanowisko w zakresie regulaminu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Podstawa prawna: art. 27 ust. 1 lub art. 30 ust. 5 Ustawa o związkach zawodowych.
Termin realizacji: na bieżąco – uzgodnienie w ciągu 30 dni od dnia przekazania przez Pracodawcę Regulaminu.

na bieżąco

9

Każdorazowo przedstawić **Pracodawcy** pisemne stanowisko w zakresie regulaminu wynagradzania.

Podstawa prawna: art. 77² § 4 Kodeks pracy i art. 30 ust. 6 pkt. 1 Ustawa o związkach zawodowych.
Termin realizacji: na bieżąco – uzgodnienie w ciągu 30 dni od dnia przekazania przez Pracodawcę Regulaminu.

na bieżąco

10

Każdorazowo przedstawić **Pracodawcy** pisemne stanowisko w zakresie regulaminu nagród i premiowania.

Podstawa prawna: art. 27 ust. 31 i art. 30 ust. 6. pkt. 2 Ustawa o związkach zawodowych.
Termin realizacji: na bieżąco – uzgodnienie w ciągu 30 dni od dnia przekazania przez Pracodawcę Regulaminu.

na bieżąco

OBOWIĄZKI ORGANIZACJI ZWIĄZKOWEJ CD.

11

Wystąpić z pisemnym wnioskiem do **Pracodawcy** zatrudniającego co najmniej 20 pracowników i mniej niż 50 nie objętego zakładowym, ponadzakładowym układem zbiorowym pracy o ustalenie (uzgodnienie) regulaminu wynagrodzenia.

Podstawa prawna: art. 77² § 1² Kodeks Pracy.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

12

Każdorazowo przedstawić **Pracodawcy** pisemne stanowisko w zakresie ustalenia Regulaminu Pracy.

Podstawa prawna: art. 104² Kodeks pracy i art. 30 ust. 6 pkt. 4 Ustawa o związkach zawodowych.

Termin realizacji: na bieżąco (w przypadku art. 30 ust. 6. pkt. 4 Ustawy o zw. zaw. – uzgodnienie w ciągu 30 dni od dnia przekazania przez Pracodawcę Regulaminu.

na bieżąco

13

Wystąpić z pisemnym wnioskiem do Pracodawcy zatrudniającego co najmniej 20 i mniej niż 50 pracowników o wprowadzenie zakładowego Regulaminu Pracy, uzgodnionego z organizacją związkową.

Podstawa prawna: art. 104 § 3 Kodeks pracy.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

14

Zgłosić do **Pracodawcy** na piśmie zastrzeżenia w terminie 5 dni od otrzymania zawiadomienia o zamiarze wypowiedzenia pracownikowi umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony reprezentowanego przez organizację związkową.

Podstawa prawna: art. 38 § 1 i 2 Kodeks pracy.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

15

Zgłosić do Pracodawcy pisemne zastrzeżenie do zamiaru rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia pracownikowi reprezentowanemu przez zakładową organizację związkową nie później niż w ciągu 3 dni od daty zawiadomienia.

Podstawa prawna: art. 52 § 1 i 3 Kodeks pracy.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

16

Wskazać Pracodawcy pisemnie osoby podlegające ochronie wraz z czasem jej trwania.

Podstawa prawna: art. 32 ust. 3 – 9² Ustawa o związkach zawodowych.

Termin realizacji: na bieżąco (niezwłocznie po podjęciu uchwały lub w ciągu 7 dni od dnia zmiany danych zawartych we wskazaniu do pracodawcy).

na bieżąco

OBOWIĄZKI ORGANIZACJI ZWIĄZKOWEJ CD.

17

Skierować do Pracodawcy pisemne zastrzeżenia (brak zgody) w terminie 14 dni roboczych liczonych od dnia złożenia przez Pracodawcę pisemnego zawiadomienia o zamiarze wypowiedzenia stosunku lub jednostronnej zmiany stosunku prawnego z podaniem przyczyny osobie objętej szczególną ochroną stosunku prawnego.

Podstawa prawna: art. 32 ust. 1¹ pkt 1 Ustawa o związkach zawodowych.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

18

Zgłosić Pracodawcy pisemne zastrzeżenia (brak zgody) w terminie 7 dni roboczych liczonych od dnia złożenia przez Pracodawcę pisemnego zawiadomienia o zamiarze rozwiązania stosunku prawnego osobie podlegającej szczególnej ochronie.

Podstawa prawna: art. 32 ust. 1¹ pkt 2 Ustawa o związkach zawodowych.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

19

Zgłosić w terminie 14 dni sprzeciw (korzystniejsze jest zgłoszenie sprzeciwu, choć nie jest obowiązkowe) wobec wypowiedzenia stosunku pracy pracownikowi podlegającemu szczególnej ochronie prawnej przy indywidualnych zwolnieniach z przyczyn niedotyczących pracownika.

Podstawa prawna: art. 10 ust. 2 Ustawa o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

20

Zawrzeć porozumienie w sprawie zwolnień pracowników z przyczyn niedotyczących pracowników.

Podstawa prawna: art. 3 ust. 5 art. 10 ust. 2 Ustawa o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

Termin realizacji: 20 dni od zawiadomienia przez pracodawcę.

20 dni

21

Zawrzeć porozumienie z dotychczasowym lub nowym pracodawcą w sprawie warunków zatrudnienia pracowników w razie przejścia zakładu pracy lub jego części na nowego pracodawcę.

Podstawa prawna: art. 26¹ ust. 3 Ustawa o związkach zawodowych.

Termin realizacji: 30 dni od daty powiadomienia.

30 dni

UWAGA! NOWOUTWORZONE ORGANIZACJE ZWIĄZKOWE:

organizacja utworzona w ciągu 6-miesięcznego okresu sprawozdawczego przedkłada Pracodawcy pierwszą informację o liczbie członków w terminie 2 miesięcy od utworzenia organizacji związkowej, co nie wyłącza obowiązku składania informacji o liczbie członków w okresach półrocznych

Podstawa prawna: art. 25¹ ust. 3 Ustawa o związkach zawodowych.

UPRAWNIENIA ORGANIZACJI ZWIĄZKOWEJ

1

Zorganizować wybory społecznej inspekcji pracy na podstawie uchwalonego regulaminu wyborów.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 6 Ustawa o Społecznej Inspekcji Pracy.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

2

Wystąpić do Pracodawcy z pisemnym wnioskiem o udzielenie informacji niezbędnych do funkcjonowania organizacji związkowej.

Podstawa prawna: art. 28 Ustawa o związkach zawodowych.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

3

Wystąpić do Pracodawcy z uzasadnionym pisemnym wnioskiem o powołanie Zakładowej Komisji Pojednawczej w celu polubownego załatwienia sporów o roszczenia pracowników ze stosunku pracy.

Podstawa prawna: art. 244 § 3 Kodeks pracy.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

4

Wystąpić do Pracodawcy z wnioskiem o zwolnienie uprawnionej osoby z obowiązku świadczenia pracy na okres kadencji z zachowaniem prawa do wynagrodzenia w wymiarze częściowego lub pełnego etatu w zależności od liczby osób zrzeszonych w organizacji związkowej i zawartego żądania.

Podstawa prawna: art. 31 ust. 1. Ustawa o związkach zawodowych.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

5

Wystąpić z wnioskiem do Pracodawcy o zwolnienie z obowiązku świadczenia pracy osoby pełniącej funkcję związkową w celu wykonania czynności doraźnej w godzinach pracy z zachowaniem prawa do wynagrodzenia.

Podstawa prawna: art. 31 ust. 3 Ustawa o związkach zawodowych.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

6

Wystąpić z pisemnym wnioskiem do Pracodawcy o udostępnienie na warunkach określonych w umowie pomieszczenia wraz z wyposażeniem w celu wykonywania działalności związkowej u Pracodawcy.

Podstawa prawna: art. 31 ust. 3 Ustawa o związkach zawodowych.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

UPRAWNIENIA ORGANIZACJI ZWIĄZKOWEJ CD.

7

Wystąpić z pisemnym żądaniem wszczęcia sporu zbiorowego do Pracodawcy dotyczącego warunków pracy, płac lub świadczeń socjalnych oraz praw i wolności związkowych pracowników, jeśli to uzasadnione.

Podstawa prawna: art. 117 ust. 1 Ustawa o rozwiązywaniu sporów zbiorowych.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

8

Współdziałać z państwowym inspektorem pracy w toku wykonywanych przez niego czynności kontrolnych w zakładzie pracy.

Podstawa prawna: art. 29 Ustawa o Państwowej Inspekcji Pracy

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

9

Sprawować kontrolę nad kasą zapomogowo-pożyczkową.

Podstawa prawna: art. 5 Ustawa o kasach zapomogowo-pożyczkowych.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

10

Wystąpić do Pracodawcy z wnioskiem o zatarcie kary porządkowej przed upływem roku od jej udzielenia pracownikowi reprezentowanemu przez organizację związkową.

Podstawa prawna: art. 113 § 1 Kodeks pracy.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

11

Wystąpić do sądu pracy z roszczeniem o zwrot zakładowemu funduszowi świadczeń socjalnych środków wydatkowanych niezgodnie z przepisami ustawy lub o przekazanie należnych środków na ten fundusz.

Podstawa prawna: art. 8 ust. 3 Ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

Termin realizacji: na bieżąco.

na bieżąco

POTRZEBUJESZ WIĘCEJ INFORMACJI SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI:

NSZZ

REGION ŚWIĘTOKRZYSKI

Zarząd Regionu Świętokrzyskiego

NSZZ „Solidarność”

ul. Planty 16a, 25–502 Kielce

tel: 41 344 77 03

e-mail: kielce@solidarnosc.org.pl

www.solidarnosc-swietokrzyska.pl